

KPI's voor Kringlooplandbouw – toelichting t.b.v. de Challenge Bonus – Malus Pachtprizen

Het ministerie van LNV heeft het Louis Bolk Instituut en de adviesorganisatie Boerenverstand opdracht gegeven om KPI's voor Kringlooplandbouw te ontwikkelen. De opdracht is: een integrale set concrete, praktisch toepasbare prestatie indicatoren, in eerste instantie voor boeren en tuinders te ontwikkelen. De indicatoren moeten aansluiten bij wat al op dit gebied in de praktijk wordt ontwikkeld, bijvoorbeeld in het kader van het Deltaplan biodiversiteitsherstel, en moet het begrip Kringlooplandbouw in de volle breedte beslaan. Voor alle indicatoren worden minimale drempelwaarden geformuleerd om positief effect te hebben op gunstige randvoorwaarden voor biodiversiteit, klimaat, milieu e.a. Ook is gevraagd het gewenste ontwikkel-pad van minimale drempelwaarde naar streefwaarde in beeld te brengen, om zo verbeteringen in de loop van de tijd te kunnen meten.

Het resultaat moet voldoende wetenschappelijk geborgd zijn en eenvoudig voor gebruikers toepasbaar zijn, controleerbaar en handhaafbaar.

Thema's die in de verkenning worden onderzocht zijn (o.a.):

- mate van grondgebondenheid
- bodemkwaliteit
- gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
- kwaliteit van landschap en natuur
- gebruik antibiotica
- energie en klimaat

De ambitie is om de KPI's ook als te benutten in de ontwikkeling van een gestapeld beloningssysteem. Dit impliceert dat het ook gebruikt zal worden om beloningen voor ecosysteem diensten op te baseren, of een Bonus – Malus systeem voor Pachtprizen.

Bodem

Het beleid van LNV met betrekking tot de bodem is verwoord in de Nationale Bodemstrategie. Ter informatie is de brochure Nationale Bodemstrategie toegevoegd.

In het bepalen van de kwaliteit van de bodem worden drie componenten onderscheiden:

- De chemische samenstelling: (micro-) nutriënten en organische stof
- Fysische samenstelling: textuur, lucht en waterdoorlatendheid
- Biologische samenstelling: biodiversiteit, geheel van organismen, bacteriën en schimmels

Het ontwikkelen van KPI's voor goed bodemgebruik en Kringlooplandbouw maakt geen deel uit van de Challenge Bonus – Malus Pachtprizen. De Challenge is gericht op het ontwikkelen van een prototype Bonus – Malus systeem: een methode voor waardering en beprijzen en vertaling naar voorwaarden als clause bij/in een pachtcontract.

Aandachtspunten voor beoogd systeem zijn beschreven in de Challenge en worden hieronder nog een keer kort verwoord:

-de omvang van de bonus c.q. malus moet in verhouding zijn met het nut en de (maatschappelijke) waarde van goed bodembeheer en de kosten van goed bodembeheer.

-de verkenning draagt bij aan de grote vraag hoe vol-houdbare landbouw (werken in kringlopen, samenspel landbouw en natuur, goede bodemkwaliteit en milieukwaliteit) een nieuwe basis kan vormen voor de waardering van landbouwgrond.